

Utvecklade handläggprocesser Kulturmiljö

Britta Roos
2013-04-10

Utgångspunkt

Länsstyrelserna är 21 självständiga myndigheter, som tillsammans har ansvar för verkställigheten av den huvudsakliga lagstiftningen på kulturmiljöområdet – Lagen om kulturminnen m.m. (KML).

Riksantikvarieämbetet har överinseende över tillämpningen i egenskap av central myndighet på kulturmiljöområdet.

Problem i handläggningen av KML-ärenden

- 21 myndigheter → Skillnader i tillämpning → Rättsosäkerhet
- Bristande överblick → Oklara marknadsförutsättningar
- Dåliga beslutsunderlag
- Dåligt underlag för prioriteringar och strategiska ställningstaganden
- Försvårad tillsyn
- Svårt att följa upp, både för länsstyrelserna och Raä i sin överinseenderoll
- Nationell statistik saknas
- Forskning etc försvåras.

Dagsläget

- Kulturmiljöarbetet utgör en liten del av länsstyrelsernas samlade verksamheter (ca 3-4 %), och har inte prioriterats i utvecklingssammanhang.
- Länsstyrelserna har ett gemensamt ärendehandläggningssystem (Platina), men systemet utnyttjas inte till sin fulla kapacitet. Tillgången till relevant stödinformation som GIS-data etc varierar över landet.
- Raä:s databaser (FMIS, Bebyggelseregistret) innehåller information om skyddade objekt, men samlad information om länsstyrelsernas handläggning saknas.
- Sammanställningar och uppföljning görs idag analogt och innebär merarbete och dubbelregistrering både på länsstyrelserna och Raä.

Utvecklingsprojekt 2012-2014

- Länsstyrelsernas kulturmiljöverksamheter och Raä beslutade 2011 att tillsammans verka för att få till stånd bättre stöd för handläggningen av KML-ärenden.
- Projektet påbörjades genom tre förstudier under 2012, och fortsätter nu.
- Länsstyrelserna har det huvudsakliga ansvaret för arbetet.

Förutsättningar för arbetet

- **Vi är på samma bana!** (Vi har en fungerande form för samverkan)
Länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet bedriver sedan flera år ett gemensamt samverkansarbete. Arbetet omfattar gemensamma prioriteringar och avstämningar mellan myndigheterna genom en särskild mötes- och beslutsstruktur. Länen samverkar sinsemellan i fyra länsgrupper.
- **Vi kan ta oss tid!** (Vi kan få finansiering med funktionell fördelning av kostnader för utvecklingsarbetet)
Länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet samverkar kring kostnader för genomförandet. Inom länsstyrelserna finns särskilda medel för gemensamma utvecklingsinsatser som täcker kostnader för arbetstid och teknisk utveckling.
- **Vi kan om vi får hjälp!** (Vi är experter på att definiera utvecklingsbehoven men inga experter på it-lösningar)
Länsstyrelsernas gemensamma avdelning för IT kan fungera som ett stöd i utvecklingsarbetet tillsammans med Raä:s IT-avdelning. Erfarenheter kan hämtas från andra områden av länsstyrelsernas verksamhet.

Vi vill:

- säkerställa att de statliga kulturmiljöresurserna används rationellt.
- öka kulturmiljönyttan i det statliga kulturmiljöarbetet genom högre kvalitet i beslutsfattande och bidragsgivning.
- skapa bättre förutsättningar för att lagar och förordningar tillämpas utifrån en ensad nationell praxis, så att spelreglerna inom kulturmiljöområdet är lika för alla aktörer inom området och så att en hög grad av rättssäkerhet kan uppnås.
- frigöra tid för kvalitetsinriktat och strategiskt arbete.
- förbättra möjligheterna för uppföljning, utvärdering och verksamhetsstyrning inom sakområdet, både på länsstyrelserna och på Raä genom överinseenderollen.
- enklare kunna sammanställa och tillgängliggöra information om våra skyddade objekt.
- vara rättssäkra, transparenta, tillgängliga, begripliga och effektiva.

Genom att:

- se över våra egna rutiner och försöka skapa en nationellt överenskommen ordning för handläggningen.
- utveckla e-tjänster som underlättar för våra kunder (digitala ansökningar etc).
- utveckla våra stödsystem på ett adekvat sätt (gemensamma mallar, direktöverföring av data, tillgång till stödinformation etc).
- ta vara på befintlig teknik, erfarenheter etc.
- ha en samlad plan för förvaltning och fortsatt utveckling av systemen.

Strategi

- Vi blir bara starka nog om vi arbetar tillsammans.
- Vi arbetar integrerat med att se över och samordna rutiner och praxis, förbättra kunskapen om befintliga system och utveckla nya stödsystem.
- Vi i verksamheten definierar själva behoven och gör kravspecifikationer för it-lösningar.
- Människor är mer komplexa än datorer – om inte alla drar åt samma håll hjälper inga it-lösningar i världen!

Tack!

(Jag kommer tillbaka ett annat år och berättar hur det gått)